

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetien levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beigtatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr. Félévre 3 " — " Évnyedre 1 " 50 " Községeknk egész évre előrefizetve 5 frt.
---	---	--	---	---

Szolnok-Dobokamegye rendkívüli közgyűlése.

Megyénk folyó hó 11. rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az adott viszonyok és körülményeket tekintve, igen szépszámmal gyűltek fel a bizottsági tagok. A gyűlés megnyitására küldöttségileg meghivatván főispán ő méltósága elnöki székét éljenek közt elfoglalva, üdvözlé az egybegyűlt tagokat, s mielőtt a gyűléstárgyára átmenne, kedves kötelességének ismeri — ugymond számolni azon megbízatásáról, mely által a megye közönségétől lón megtisztelve, hogy a koronaörökös nászünnepe alkalmával megyénk küldöttségét vezérelné. Hazafias örömmel telt kebellet jelenti, hogy mindnyájan tanuivalának s részesei azon őszinte és hodoló kifejezéseknek, melyek ez alkalommal alkotmányos királyunk, s annak családja, s illetőleg a trónörökös és neje, Rudolf főherczeg, Stefánia főherczegasszony ő fen ségeik irányában nyilvánult. S ezeknek kijelentése után áttér a mai rendkívüli közgyűlés tárgyára, mely a közelebről megnyitandó országgyűlés egybehívására vonatkozó királyi leirat. Erre a gyűlés színe előttfelbontott királyi leirat olvastatott, melynek szövege a következő: „Kedvelt hiveink! Uralkodói kötelmeinkhez tartozván az ország törvényeinek híű és pontos végrehajtása fölött őrködni: Miután az 1848. évi IV-ik t.-cz. 1-ső §-sa az országgyűlést évenként Pestre egybehivatni rendeli, s miután számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen követelik: minisztertanácsunk előterjesztése folytán elhatároztuk, hogy az ország fő-

rendeit és képviselőit a folyó évi Szent-Mihály hava 24-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest fővárosába egybehívjuk. Minek folytán Nektek ezennel komolyan meghagyjuk: hogy haladéktalanul megtegyétek mindazon intézkedéseket, melyek a törvény értelmében szükségesek arra nézve, hogy az 1874. évi XXXIII. t.-czikk által rendelt módon és számban megválasztandó képviselők a fenn kitett országgyűlésen megjelenhessenek, s a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindíttathassék.“

A közgyűlés által ezen felállásnak végig halgatott királyi leirat felolvasása után Lészai László bizottsági tag főispán ur ő méltóságának a közgyűlés nevében köszönetet szavaz a képviselőt vezetéseért a budapesti ünnepélyek alkalmával, melyet jegyzőkönyvileg is kíván kifejeztetni; a mi megtörténvén, fel — olvastatott azon belügyminiszteri rendelet, mely a jövő választások megejtését e hó 24-től július 3-ig rendeli, a jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után a gyűlés bezáratott.

HAZAI HIREK.

A képviselő választások mozgalmait tartják elfoglalva országszerte az emberek figyelmét s ezekre vonatkozólag sietünk mi is a megyénk területén az ezen ügyre vonatkozó mozgalmak hírért a következőkben köztudomásra hozni:

Deés, 1881 jun 12.

Már délelőtt 10 órakor rendkívüli mozgalom élénkíté a főtért, melynek több épületéből lengette a szél a nemzeti lobogókat, melyeken kővér

betűkkel „Éljen gr. Teleki Domokos“ felirat díszlett. Nemsokára elindult a lovas bandérium Kozárvára, hogy innen hozzánk kísérjék képviselő-jelöltünket, ki négylovas díszhintón, melynek bakján fényes öltözetű huszár ült, robogott a város végén levő hidhoz, utánna számtalan kocsi választókkal és feliratos zászlókkal. A feltűnő menetet a zenészek nyitották meg, hangoztatva a fölleskesítő „Rakóczy-indulót.“ A hidhoz érve, számos választó fogadta a kocsisort. Majd ugy a gróf, mint a többi polgár leszállván, Kozma Döme zárdafőnök szónoki meleg és lelkes beszéddel üdvözölte gr. Telekit. Innen a menet gyalog vonult be a városházához, melynek nagytanács-kozási terme megtelt ünnepies öltözetű választókkal, kik dörgő éljenzéssel fogadták a gróft, a minthogy hasonló éljenzéssel kísértetett idáig. A csend helyreálltával Kovács Samu ref. lelkész mint a végrehajtó bizottság elnöke az ülést megnyitja, üdvözölvén a megjelenteket és ezek között első sorban a képviselőjelöltet, felkérvén őt programbeszéde elmondására. Zajos éljenzések között áll fel a gróf és mondja el programját melyet lapunk mai száma mellékletben hoz.

Elnök kijelenti, miszerint gr. Teleky Domokos a deési választó kerület követjelöltje, mely enuncziacio hatalmas éljenzést provokált, mi közben ülés véget ért.

Déli 2 órakor az „Angol“-hoz czimzett szálló nagytermében képviselőjeltünk tiszteletére igen látogatott díszebéd volt, melynek az 5 óra is alig tudott véget vetni. Persze pohár köszöntő volt en abodance. Az első a királyra és felséges családjára maga a képviselőjelölt mondotta el, az felállva hallgattatott végig. Kovács S. mint a végr. bizottság elnöke a gr. képviselőjelöltre emelte poharát, példáját követték Medgyes Lajos, Kozma Döme gvardian (egészséges humorral, dísz székelynek nevezvén ki Telekit,) Szabó Ferencz, Dessewffy Mihály, gr. Bethlen Aurél, gr. Teleki br. Bánffy Dezső főispánért, mi a távollevőnek rögtön meg sürgönyöztetett, Kovács Samu a deési m. k. törvényszéket és annak jelenlévő elnökét Keul Józsefet élteti, Hatfaludi József br Bánffy Dezsőnére,

A „SZOLNOK-DOBOKA“ tárczája.

Követválasztási jelenet.

(Alkalmai hős költemény.)

Harmincz nemes előre tart
Mind választásra kész,
Harmincz nemes polgár előtt
Kortes egy bús vitéz.

Mind hősek ők mind hű fiak
Mind nagyhon hazafi,
Mint hős követválasztókat
Felszedte Széllaczi.

Útczán a vendéglő előtt
Megállnak zordonan,
Mert jelöltjük lemondásért
Alkuszik benn nagyon.

De ablakán szól a jelölt
Szól a hősi pártnak:
Égre, földre menydörögve
Mindent tőlünk várnak.

S ha megrendülnek sarkai
Az egész világnak,
Ott leszünk mi hű fiak
A magyar hazának! . .

S a néma légbe nem vegyül
Egy legkissebb sohaj,
De a tömegnek ajkain
Egy lázító moraj.

Nem úgy vezér, szolt a sereg —
Nem úgy az égre nem,
A baj nem itt közöttünk van,
Hanem ott oda ben.

Vért s éltet is áldozni kész
E hű párt székedért,
S te rút vásárba vegyültél
Az Isten tudja mért,

Nem úgy vezér az égre nem,
Ha alkuszol itten:
Ilyen szabadelvű pártnak
Jobb szaladni innen.

Erre rögtön mint a bogár
Jobbra balra mennek,
Harmincz szabadelvű polgár
Szalad lábra kelnek.

És a légből a lobogót
Gyorsan földre rántják,
„Szalad elvüpart az ilyen:“
Utánna morogják! . . .

Csörgő.

Stephenson György,
a vasútak feltalálójának
születése évszázados ünnepe.

A szamosvölgyi-vasut első sorban megyénket érdekli, nem lesz azért érdektelen, ha ez alkalommal rövid életrajzát felemlítjük azon nagy fér-

mint a nők mintaképére és gr. Bethlen Auréla, utóbbi a sajtóra, Szabó Ferencz Havas Gyulára a sajtó munkására, gr. Bethlen Aurél a megye közönségének egyetértésére, vonatkozva a megye közgyűlésein történt indokolatlan támadásokra, mely toast nemcsak mint a többi egyhangu éljenzéssel, de zajos tapsal is fogadtatott. Havas Gyula azon meggyőződésnek ad kifejezést, hogy gróf Teleki, mint törvényhozó a br. Bánffy Dezső által a közg. enquetten elfoglalt álláspontra fog helyezkedni a közg. reform kérdésében s ürit poharat Tüzes Karácson Hatfaludy József szolgabíróra, de kitudná elősorolni azon számos köszöntőt, mely mind termékenyebbé vált,

A nap ünnepélyességét a korcsolyázó-egylet által tartott táncmulatság zárta be, melynek befejezése bizony átsiklott a „holnap”-ra.

r. l.

Bethlen, 1881. június 12.

Mára volt hirdetve a kijelölő pártértekezlet és erre sokan jöttek be a választókerületből. A gyűlést Jákey Lajos mint a végrehajtó bizottság elnöke nyitotta meg, előadván az egybehívás célját, mire báró Bornemissza Károly emelkedett föl és kifejté, hogy a kerület választói a szabadelvűpárthoz tartozván, ezen elveket való képviselőt kell választanunk. És tekintettel arra, hogy a mult országgyűlésen gr. Bethlen András volt a képviselőnk, ki hiven és mindnyájunk meglegedésre pártolta kormányunkat és juttatatta érvényre nézetünket, ajánlja a nemes grófot újból is képviselőnek. Ez eljenzéssel fogadott beszéd után egy küldöttség választatik, mely elment a grófot az ülésre meghívni. Nemsokára a terembe lépett gr. Bethlen András és üdvözlővén az egybegyűlt választópolgárokat jelzi, hogy kötelességszerűleg beszámolóbeszédet kíván ez alkalommal tartani s minthogy a megtisztelő kijelölést elfogadni hajlandó, kiakarja fejteni a jövőben követendő programját. Mielőtt azonban ezt tenné, minthogy előtte megbízóinak óhaja irányadó, felkéri választóit sziveskedjenek nyilatkozni, ha talán egyik vagy másik tekintetből tőle felvilágosítást kívánnak. Erre feláll Fehérváry Károly kerületünk egyik legnépszerűbb nagybirtokosa és megemlékezik a maga és nagyszámu barátai s elvtársai nevében gr. Bethlen Andrásnak törvényhatóságunk legközelebbi közgyűlésein tanúsított magatartásáról és azon erős támadásokról, miket a kormányképviselője br. Bánffy Dezső főispán személye ellen több ízben intézett, melyek által oly színben tűnt fel, mint ha célja volna a megyének az ellenzék felé hajló elemeit maga köré csoportosítani. Azonban pártunk a szabadelvűpárt lévén, nem áll érdekében ellenzékét ébreszteni. Felkéri tehát a grófot, hogy a párt szeplőtlen jellegének megóvása tekintetéből is sziveskedjék nyilatkozni, vajjon teljesen a szabadelvűpárthoz tartozik-e és kész-e csatlakozni azon

megállapodáshoz, melyet ő és nagyszámu választó polgárokból álló barátai hoztak és annak idején a nyilvánosság előtt is kifejeztek, (* mert ők ehhez képest fognának a legközelebbi választás alkalmával eljárni.

Gr. Bethlen András elmondván elébb képviselő-jelölti programját, áttér a Fejérvári Károly felhívására s készséggel jelenti ki, hogy személyesen senkit, annyival kevésbé br. Bánffy Dezső főispánt kívánta megtámadni s ezt a jövőben sem szándékszik tenni. Akkor midőn ő belügyek körén belül egyes konkrét esetben felszólalt, nem volt célja az ellenzék felé hajló elemmel solidaritásra lépni, de annak támogatását onnan szoktak közeledni, ki a hatalommal szemben látszik állást foglalni. Határozottan kinyilatkoztatja, hogy feltétlen hiva a kormánypártnak, az fog maradni a jövőben s annak érdekeit igyekszik munkálni ugy a parlamentben, valamint a megyei és községi közéletben is. Fejérvári Károly ezután kijelenté, hogy az adott nyilatkozat a jelenlévőket meggyőzte, miképen gr. B. A. is az általa fentebb jelzett álláspontot foglalta el, lelkes eljenzések között egyedüli országgyűlési képviselővé gr. B. A. jelöltetett.

Ezen gyűlést egy disztribúció követé, melyen az első poharat gr. Bethlen A. a felségre és királyi családjára emelte, később a megyei tisztikarra üritett poharat, kiemelvén, hogy az mindenben megfelel kötelességének. S ezután következett a toastok hosszú sora ?

r. l.

Magyar-Lápos, június 12.

A magyar-láposi választókerület székhelyén a szabadelvű választók nagyszáma jelenlétében tartotta Boér Károly szépen körvonalozott s határozott irányu program beszédjét. Boér Károlyt mint erélyes és gyakorlati hazafit elegendé ismeri a megye közönsége, ismeri az elveket, hallotta a férfias elhatározást, melyek az ő hazafias magatartásának, valamint a multban ugy a jövőben is irányadói lesznek. A kerület minden részéről felgyűlt közönség a nagy érdekléssel hallgatott beszédet helyeslő eljenzéssel fogadta s követjelöltjét ismételtelen éljenezve oszt szét, hogy résztvegyen azon polgári lakomán, melyet élénksége s a számos felköszöntések tettek emlékeztessé, mintegy háromszáz választó osztóvén annak örömeiben.

Boér Károly mint megyénk volt tanfelügyelője elegendé ismeretes ez ügyben tett sikerdus fáradozásairól s főleg Lápos vidéke igen sokat köszönhet neki s remélik, hogy ezen vidék s annak tényezői készséggel ragadják meg az alkalmat e tevékeny hazánkfában helyezett bizalmuk által tért és módot nyújtani, hogy ezen érdekekben is több jót és közhasznut tehessen. Ismételjük azért, éljen Boér Károly mint leendő képviselő!

*) Lásd e lapok 17-ik száma.

finak, kinek kinem fáradt igyekezete, a már a hajók hajtására használatba vett gőzerőnek a szárazon való alkalmazása módját feltalálta. E nagy férfi, kinek a napokban Angliában, mely nagyságát részben a gőz mindható hatalmának köszöni, születésének évszázados ünnepét emlékének dicsőítésével ülek meg. De nem csak Anglia, hanem az egész művelt világ hálásan emlékezhettek meg a mozdony-vasutak feltalálójának áldásos életére. Egy század mult el, mióta (1784. június 9-én) a szegény szénégető család nagy fia Wylam faluban született. Stephenson György jó sokáig szülei hivatását követte, mint azok, ő is a szénbányákban dolgozott. De már serdülő korában kiváló szellemi erőt tanusított s a földalálási hajlamát mind jobban nyilvánítá. Tizenhárom éves korában gőzgéphez került munkás gyanánt s ekkor új technikai feladatokon törte a fejét. A bányákban használtak ugyan vágányokon járó kocsikat, de ezeket nem a gőz hajtá. A fáradhatlan, erélyes ifju éjjel-nappal ily gőz-mozdony tervével foglalkozott, de a siker csak későn kecsegtette. Családja fenntartása végett óraműves lett. Később a killingsworthi bányában kijavított egy régi szivattyut, még pedig oly sikerrel, hogy mérnökke és gép-mesterre nevezték ki. Ez előnyös állásban több alkalma volt az önképzésre s végre a vewcastle-i bányatulajdonosok ezer font sterling jutalmat

adtak neki, hogy nagy céljait elérhesse. Az első gőz mozdonyt 1814-ben készíté s ezzel mindenkit elragadt; ő azonban még sok javítani valót talált rajta. Második kísérlete már jobb volt s ez őt magát is annyira kielégíté, hogy 1824-ben gépgyárat létesített. Már harmincz éves volt, midőn a gőz-mozdony közlekedett. De az eredmény mégsem felelt meg a várokozásnak és Stephenson György Amerikába szándékozott menni. Rendkívül megörült azért, midőn hallá, hogy Liverpoolt vasutal össze akarják kötni Manchesterrel. Meg is egyezett a vállalkozókkal és elkészíté tervét; de ezt csak kétszeri hosszas tárgyalás és kérvényezés után hagyta helyben a parlament. 1829-ben „The Rocket” nevű mozdonyával megnyerte az ötszáz fontnyi első díjat s ezzel örökre megállapítá nevét. Ettől fogva ő vezette Angliában a legnagyobb vasut építkezéseket s más országokba is meghívták, s ma már 350,000 kilométernyire gyarapodtak a vágányok, melyeken több, mint 100,000 mozdony és 500,000 waggon közlekedik a világ minden irányába. Stephenson György még megérte alkotásának diadalait s midőn 1848 augusztus 12-én befejezte életét, fia Stephenson Róbert folytatta atyja munkásságát, kinek számos emlékszoirai közül a legjellemzőbb az, melyet Anglia mérnökei és gépészei, bányászai és aknamunkásai emeltettek.

Nagy-Illonda, 1881. június 12.

A nagy-illondai választókerület. Ezen kerület jelöltje Simó Lajos, a kijelölésre vonatkozó eseményeket lapunk közelebbi száma hozta.

Szamosujvár, 1881. június 12.

Szamosujvár városa folyó hó 12-én ünnepélyes hangulatban vala, az utcaszéleken a falragaszok, a szerteszét kitűzött nemzeti lobogok hirdetéik a szabadelvűpárt követjelölési ünnepét. A délutáni órákban sietének a nagyszámu választók a Redut terjedelmes nagytermébe, mely csak hamar zsufolásig telt. id. Szappanyos Miklós körelnöksége alatt a gyűlés megalakulván, közfelkiáltással elnöknek a közszeretben álló plébánus Bárány Lukács s Todorfi Lukács jegyzőnek választott. Bárány Lukács éljenek közt elfoglalva az elnöki széket, indítványára a választmány kiegészítése után id. Szappanyos Miklós igen meleg szavakban képviselőjelöltnek ajánlja a munkás és szerény ügyvéd Gajzágó Ferenczet. Élénk és harsány eljenzés közepette küldetett ki egy küldöttség a pártgyűlésbeni meghívására, s midőn a terembe lépe ismét felhangzott a szíves eljenzés, miközt az elnök kifejezést adván a párt által lett kijelölésnek, fölkéri programja előadására, mely fölhívásra Gajzágó Ferencz higgadt s a meggyőződés erős hangján politikai nézetét s e tárgyban leendő magatartását egy oly beszédben terjeszté elő, mely nem csak az előadászónoki szépsége, hanem erős logikája és fenkölt hazafias szelleme által a közönséget teljesen meglepé s mintegy elvarázsolá

Ezen gyönyörű programbeszédje hatása alatt oszlaszét ünnepélyes hangulatban a nagyközönség és számos barátjai lakására elkisérvén, hol élénk és barátságos pohár üritések törtétek, melyek közt a választási küldöttség elnöke a minden szépért és közhasznuért lelkesülő Voith Miklós meguatottan csak nem könnyyekig elérzékenyedve fejezé ki az aza reá várakozó hazafias örömet mely szerént a biztos megválasztás után az övé lesz a szerencse a megválasztásról megbízó levelet mandatumát kézbesíteni.

Nagy-Iklód, 1881. június 12.

Nagy-Iklódon a választók szép számmal egybegyűlvén, mintegy tíz koci indult az ősz báró Bánffy Dániel ő exellentiaja elébe. A választók nevében Török József üdvözlöte ő exellentiaját, mire ő köszönetet mondván a szives fogadtatásért, hangsúlyozta azt, hogy több mint harmincz évi közpályáján mindég e megye, illetőleg e választókerületet, mely a volt Dobokamegyéből van alakítva, szolgálta, s örömeire szolgál, hogy azon választók bizalmával találkozik, kik a multban vele együtt szolgálták a közügyet.

Megható volt látni az arezokon, s ragyogni a szemekben a viszontlátás örömet, mely ezen küldöttség minden tagjának lelkéből feltört az egykoron volt főnökük iránti tisztelet és hála ezen kifejezhetésének alkalmával.

Innen a küldöttség bekisérvén a bárót M.-Iklódra, az értekezlet megnyit. Legelőbb is br. Bánffy László volt képviselő mondta el beszámoló és bucsubeszédét, mit a választók megéljeneztek, utánna következett báró Bánffy Dániel ő exciája programbeszéde, mely nemcsak a szabadelvű választókat, de jelen volt néhány ellenzékít is megnyugtatta.

Ezután az értekezletet egy 60 terítékű ebéd követte, melyen nem hiányoztak a hazafias pohárhöszöntések.

A báró Bánffy Dániel ő exellentiaja megválasztása bizonyos. Adjon Isten sok választókerületnek ily érdemekben megöszült hazafias követjelöltet.

Szék., 1881. június 12.

A nagyvilág zajától távol eső ez igénytelen de hangya munkássága Szék városában a megyei szabadelvűpárt központi intézkedése következtében megtörtént a képviselő kijelölés. A

helység végén a város érdemes polgármestere Horváth István vezetése alatt nagyközönség várta Éber Nándor volt képviselőt, ki nem hangzatos frázisokkal szolgálja hazánk ügyét, hanem mindenek fölött szellemi munkásságával annak tekintélyét, érdekét a külföld előtt védeni és emelni a sajtó útján ernyedetlenül küzd. A polgármester meleg és minden sallang nélküli üdvözlését meghatottan megköszönve, ada kifejezést annak, hogy ő e városnak őszinte jóakaroja barátja. Az erre következő harsány éljenzéssel a rákoczi induló mellett a városházához érve nagy figyelemmel halgatott programbeszédjében fölhozza, hogy akkor a midőn alkotmányunkat visszakaptuk, mi egy örökséget vettünk kezünkhez, de nagyon rossz karban és rendetlenségben; ezen rendetlenség helyreállítása sok bajjal és nagy pénz áldozattal járt s ezen áldozatokat még mindig nem lehetett egészen elhárítani.

Ezekután a polgármester általános éljenzések közt a következő országgyűlésre a jelöltség elfogadására kérte föl, melyet meleg szavakban megköszönve el is fogadott. Ellen jelölt nincs. A pártgyűlés végével kedélyes társas ebédek mellett a város negyedeiben is vidám pohárüritések fűszerezék e napnak eseményeit.

Politikai hirharang.

Ezen levelem ajánlom Gáspár András bátyám uramnak: adassék kezébe Magyar-Láposon.

Kedves András Bácsi!

Igen jóltette, hogy június 12-én a Boér Károly ur programbeszédébe belé szólott s szemtől szembe megmondotta néki, hogy: „ez mind jó van Nagyságos uram, de szeretnők mi ezeket írásban is látni.“ Mert írásban legalább eltehetné az ember a láda fiába, hol régen a pénzt tartottuk, de a hol most már nincsen semmi jó, mert mind elvitte a végrehajtó. Nem is jó magyar-ember az, a ki nem mondja ki nyíltan az igazat. S ezért, ha meghallgatja én is egész bizalommal elmondom András bácsinak nézeteimet, mert jól esik, ha valakinek elbeszélhetem.

Egyszer egy drotos tóttol, ki drotból készült egérfogókat árult, kérdeztem: ugyan bácsi hol tanulta ezt a szép mesterséget; ez nagyon jó portéka, mert ha ebbe az ember az ajtóján bédugja az egeret, sehol sem jöhet ki belőle. Erre azt felelte: hát bizun édes gázduram, ezt hun-ez ut nimet kigondolta, szegény tót megcsinálta s bolond magyar megveszi. S lássa édes András bácsi ennek a tótnak sok, sok igaza volt.

Midőn 1848-ban az alkotmányos életet magyarország népei oly különbözőleg fogták fel s oly szomorú forradalomba elegyedünk: ezt is a nimet gondolta ki, a szegény tót és consortes megcsinálta s a bolond magyar megfizette, míg végre az ördög ide hozta a muszkát rendet csinálni, a ki otthon sem tudja dolgait rendezni, s úgy bánnak a császárijokkal, hogy részemről azt mondanám nekik: egyétek meg lelkem az egész országokat, de én nektek nem leszek császárok, ha velem így bántok. A Bolgár fejedelem már sokkal okosabb, mert ez kereken megmondta népének, hogy azonnal ott hagyja őket a fakép-nél. De bizony ha ő ott hagyja, akkor tudom én sem megyek helyébe. 1861-ben már egy kicsit okosabbak voltunk, mert midőn az alkotmány tőlünk elvonatott, egy utolsóig minden tisztviselő letevő hivatalát. E páratlan egyetértés egész Európát azon meggyőződésre birta, hogy Magyarországnak vissza kell adnia alkotmányát. Ez eseményből kimeríthettük volna azon tanulságot, hogy az egyetértés győzelemre, a pártoskodás pedig veszedelemre vezet. Az egyes házaknál is csak ott van boldogság, a hol egyetértés honol s így van a haza ügyével is a dolog.

Mind e mellett alig nyertük vissza 1867. körül alkotmányunkat, olyan pártokra szakadtunk, majd agyon vertük egymást. S ugyan mit nyertünk vele? Elszegényedett az ország s azt tesznek velünk a mit akarnak. Nem jobb lett volna saját ügyünket benn jól rendezni, hogy ne legyünk fülig adósak. Ha benn jól állana a dolgunk, lassanként közös ügyeinket is elrendezhetnők. S azért, hogy e részben minden követ egy véle-

ményben volna, lehetne egyrészt konzervatív mint az öregek szoktak és a másik haladó mint a fiatalok s ekkor nem volna köztünk oly nagy elvi különbség s oly nagy torzalkodás, mint ma van a független és szabadelvűek között. S ha ekkor egy nagy többség azt mondaná a miniszternek: addig nyujtozzál a meddig a takarod ér s anyit költs a mennyi pénzed van: vagy megfogadná, vagy lelépne. De így a függetlenektől nem fél, a mérsékelték nem jutnak többségre s ha akarna sem léphet le, mert nincs ki helyét elfoglalja mint többséggel bíró.

S ugyan mi különbség van a két leglényesebb párt között?

Az egyik azt mondja: jelszavunk a függetlenség, de azért fejünkkel nem megyünk a falnak, hanem a körülményekkel megalkuszunk.

A másik pedig ezt mondja: a körülményekkel alkuszunk, eddig is alkudtunk, de ezélünk a függetlenség.

Tehát egyik tizenkilenc a másik pedig egy híján husz; egyik felveszi az adót, a másik felhajtja: egyik ur, a másik az akar lenni; egyik mindent elront, a másik mindent rosszul csinál: mint a kívül belől kockás pojácz sapka: a mint van úgy is tarka s ha kifordítjuk akkor is csak tarka.

Ej édes András bácsi ha rám biznák, milyen országot csinálnék én ebből a Magyarországból.

Legelőször is megparancsolnám a kalendárium csinálónak, hogy ilyenkorra írjon a kalendáriumba mind jó időt, 3—4 nap között egy-egy kis meleg esőt, de azt is úgy intézze, hogy a ki már lekaszálta fűvét, oda ne hulljon egy szem eső is, csak oda, hol közelebből kapálni akarnak.

2-or. A tanító uraknak megparancsolnám, hogy a gyermekeknek ne hagyjanak leczkét az Abécéből, hanem hagyjanak mindenkinek egy-egy sapka cseresznyét megenni, a ki nem tudná megenni, azt maraszszák ott míg megesi.

3-or. A doctoroknak megparancsolnám, hogy ne akkor rendeljenek orvosságot a mikor már valaki beteg, hanem előre, hogy ne lehessen beteg és az orvosság legyen az ifjaknak czukros-kása, az öregeknek leves, hus és pecsenye s mellé jó ó-bor, reggel egy liter, délben kettő, estve három.

4-er. A papnak megrendelném, hogy minden 16—17 éves leányt adjon férjhez ahoz, akit legjobban szeret s a kinek nincs szeretője, annak kerítsen a földfenekéből is; ha pedig nem kapna vegye el ő. Hej a kötni való, fogadom, hogy mind a szobeknek nem kerítne szeretőt s azokat válogatná ki magának. Bezzeg volna kelete a Theológiának: fogadom, hogy a szolgabíró urak is mind papságra készülének s nem bajlodnának a végrehajtás, adóírás s közmunka kirovással.

5-ör A vénasszonyoknak megrendelném, hogy gyűljenek esszé esténként a Pista Marczí Gyuri fiánál, máskor a Józsi Dani házábanál, mint a férfiak szoktak a casinóban, s ott mint a mások dolgát szolják szapulják és a ki legtöbb titkot tud a mások feleségéről beszélni, az legyen az elnök. Én aztán oda lopoznék az ablak alá hallgatozni s másnap kiharangoznám.

6-or. Adót és bélyegilletéket csak attól kökövetelnék, a ki a feleségét nem becsülni; a ki pedig a más feleségét szereti azt megleletezném, meg befundolnám és a végrehajtástól eltiltanám.

András bácsinak pedig adnék egy nagy házat, melynek kamrája teli lenne szalonával, kenyérrel, liszttel, sonkával és alatta egy nagy pincze tele boros hordokkal.

Az Isten éltesse András bácsi! szívéből kívánja tisztelő rokona.

András Bakó,
harangozó.

Nyilvános számadás.

Folyó hó 7-én a „Gondülő erdőben“ a bethleni állami népiskola növendékei tavaszi mulatást tartottak igen kedvező időben, hol is kedélyesen mulattak az apró muzsákkal együtt a nagyok — szülők és közel vidéki vendégek — az est beálltaig, midőn a jó kedv tovább folytatására sikerült „tánczestélyt“ is rendeztek a ven-

déglő nagytermében, a gyermekjutalomalap tőkété növelésére. Az estély 53 frt 66 kr. bevételt adott, miből levonva a 38 frt kiadást maradt 15 frt 50 kr. tiszta jövedelem. Felülfizettek: gr. Bethlen András 5 frt. gr. Bethlen Károly 1 frt. ezen felül a táncztermet is ingyen engedte át, Tyira György 1 frt, Frischauf József 2 frt. és Koncz József 1 frt, fogadják a nemeskeblű adakozók hálás köszönetemet az ügy érdekében.

Szabó Sándor,
áll. tanító.

VEGYESEK.

— Olvasóinkat, kik előfizetési pénzzel vannak hatraléokban, tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat kiegyenliteni sziveskedjenek.

— A megye bizottsága folyó évi mujus 12-én tartott rendes tavaszi közgyűlésében 38. szám alatt kelt határozatával a törvényhatósági közmunka tartozásról s annak a törvényhatósági közlekedési utak kiépítésére és fenntartására leendő felhasználásáról szabályrendeletet alkotott s az a megye főjegyzőjénél, a hivatalos órák alatt megtekinthető lévén, az ellen a törvényszabta 15. nap határidő alatt fellebbezés közbe vethető,

— A földmívelési miniszter értesíti megyénk gazdasági együletét, hogy az általa kérelmezett cultur mérnök a talajjavítás érdekében még e hó folytán az egyesület elnökségénél jelentkezni fog, a mi ezennel a közönség tudomására hozatik.

— A deési m. kir. távirahivatalnál folyói hó 13-tól kezdve teljes nappali szolgálat tartása hozatott be, s így e hivatal a táviratozó közönség számára kivétel nélkül mindennap 7 órától estí 9 óráig nyitva áll.

— A deési távirdához kinevezett Veizer Teréz k. a. állomását a napokban foglalta el.

— Urnapját a rom. cath. hitközség hivei teljes buzgósággal ünneplék meg, a közszeretben álló zárda főnök Kozma Döme pontifikálván fényes segédlettel; az egyházi beszédet vicarius Imre Márk tartotta, a körmenetet, melyet a közbe jött eső megzavart, deésaknai plebánus Katona György vezetett. Növelte az ünnepély díszét honvédeink díszsor — tüzeleése, mely alkalommal a vezénylés tisztét főhadnagy Horváth Károly teljesítette. Délben városunk értelmisége és a beane székelő hivatalok s katonaság vallás különbség nélkül vala képviselve, s az izletes fölterítést a hazafias és kedélyes felköszöntések élénk és váltakozó sora fűszerezé.

— Pánczélcsephen, junirs hó 23-án az ev. ref. templomban felelőbíró orgona alap javára műkedvelők által adatik „Anna.“ Dráma egy felvonásban, azt követi szavallat, a vendégekre nézve szállásról gondoskodva van.

— Nyilvános köszönet, Gróf Teleki Domokos ő méltósága éber figyelemmel kísérvén városunk tanügyét, a múlt évben szíves volt jótékony adományt rendelkezésemre bocsátani a vezetésem alatt álló ev. ref. leányiskola szegény sorsu, szorgalmas növendékei megjutalmazására. A mai napon ismét szerencsés voltam a nemeslelkű gróf urtól hasonló czélból 20 frtot kapni, mely összeget kedves kötelességemnek tartom örömmel nyilvánosan nyugtázni. Fogadja hazafias áldozat készségeért és iskolánk iránti folytonosan nemes lelkű érdeklődésért intézetünk nevében a legőszintébb köszönetemet. Deés, j. 16. Nagy Benedék, tanító.

— Fölhívjnk közönségünk figyelmét műkedvelőink mai előadására, melynek több sikerült próbák után nemesak ének részei hanem az egész darab egybevágó és correct előadása egy élvezetes estét biztositt a színművészetet mindig pártoló közönségünknek.

— Kosuth Lajos buzgón készíti sajtó alá „Irtai“-nak harmadik kötetét. A negyediket azonban nem adja ki, mivel ez az 1866-diki eseményekre vonatkozik s sokan élnek még, kik abban részesek voltak. — A budai koronaórséget szaporítják, rájuk bizva a várkert őrzése is. — A bécsi udvar rendkívüli követéül a mind rebesgetik, a moszkvai koronázásra Schwarzenberg János Adolf herceg van kiszemelve, a ki már 82 éves agg, de még jóerőben van. — A prágai

ünnepélyek nem hogy a becsivel, de a budapestivel sem vetekedhettek. — **A szentpétervári** szent szinodus egy külön imádságot szerkesztett, melyet Oroszország templomaiban naponként el kell mondani, kérve benne a gondviselés segélyét, hogy hártsa el a birodalom belzavarait. — **Oroszországban** mindenfelé kedvezők az aratási hírek. — **A Drina folyó** mellett Szerbiában néhány Boszniából átrándult osztrák-magyar katonai mérnök, az ottani hatóság engedélyével, területi méréseket tesz s a Drina mentén fekvő helységekről térképeket készítenek. — **Wischonsin** államban annyira tiszteletben tartják a vasárnapot, hogy a legfőbb ítélőszék a vasárnapon kiállított okmányokat nem veszi tekintetbe. — **Minden** hivatalos színezet nélkül, de azért nagy lelkesedéssel fogadták a prágaiak Rudolf trónörökösét és ifjú nejét. Az esős idő dacára a házakat virágfüzerekkel zászlókkal díszítették fel.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye főispánjától.
706.—1881.

Nagyságos Szarvadi Pál kir. tan. alispán urnak
Helyt.

Egy a román királyságban legközelebbiről alkotott törvény szabályozza az idegenek beleebezésének és kiutasításának kérdését, melyszerint idegenek kik ottani tartózkodások ideje alatt az állam belső vagy külső biztonságát veszélyeztetik, a köznyugalmát megzavarják, vagy oly üzelmekben vesznek részt, melyek az állami vagy társadalmi rend felforgatását akár bel, akár külföldön czélozzák, tartózkodási helyükről eltávolíthatnak, egy meghatározott helyen való tartózkodásra, sőt az ország elhagyására szoríthatnak — ez intézkedését a minisztertanács rendeli el, s arról az illető közigazgatási utón, indokolás nélkül értesítetik. Az országba ujonnan jövő idegen, a ki meghatározott tartózkodási helylyel nem bír, köteles magát megérkezte után 10 nap alatt (a jelen törvény kihirdetésétől kezdve) tartózkodási jeggyel elátni, melyet a rendőrség — illetve a helyi közigazgatási hatóság állít ki.

Végül idegek államfő vagy családtagjai ellen elkövetett merénylet, ha az gyilkosság, orgyilkosság, vagy mérgezés tény álladékat képezi, politikai bűntetteknek, vagy ily bűntettel összefüggésben levő cselekménynek nem tekintetik.

Erről nagyságos kir. tanácsos alispán urat a Romániába kiutazni szokott megyei lakosok tájékoztása érdekében való közhírré tétel czéljából van szerencsém tisztelettel értesíteni.

Kiváló tisztelettel

Deésen, 1881. június 13-án.

Br Bánffy Dezső,
főispán.

Sz. 576.—1881.

A „Szolnok-Doboka” t. szerkesztőségének

Deés.

A nagyméltóságu V. és K. m. kir. miniszter ur idei 12311. sz. a. kelt rendeletével értesít, hogy az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 3. §. értelmében a „taníthatlan avagy tompaelméjű” tankötelesgyermek a nyilv. tanintézetekből kitiltandók lévén, ezek számára a kormány anyagi támogatása mellett Budapestén Frim Jakab igazgatása alatt külön intézet állíttatott fel.

A mellékelt tervrajzokat azzal küldöm meg a t. szerkesztőségnek, hogy ezen intézet létezése és a felvételi feltételek felől a nevelés és humanismus érdekében a nagyközönséget értesíteni sziveskedjék.

Bővebb felvilágosítással a kir. tanfelügyelő mindenkor kész szolgálni.

A tekintetes szerkesztőség

kész szolgálja

Deés, 1881. június 8-án

Horváth Zsigmond,
tanfelügyelő.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

Hirdetések.

Sz. 3980.—1881.

1—3

Hirdetmény.

Alólírt szolgabírói hivatal részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a m.-láposi járásban kebelezett Váád községében a nemess birtokosság által közösen birt italmérési jog a nagyságos alispán urnak idei 5420. sz. jogerőre emelkedett végzése folytán összesítetten f. évi július 10-től kezdve 3 egymás után következő évekre folyó évi július 5-én reggeli 10 órakor Váád községében a község házánál nyilvános árverezésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adadni.

Zárt ajánlatok az árverés megkezdésére kitértített óráig elfogadtatnak.

Az árverezési feltételek pedig alólírtnál a hivatalos órák alatt bármely napon megtekinthetők.

A m.-láposi járás szolgabírójától.

M.-Lápos 1881. június 13-án.

Nagy Lajos,
s. szbíró.

Sz. 1961.—1881.

Hirdetmény.

Gróf Bethlen László és társainak a rettegi határ általános tagosítása megengedhetősége iránt beadott jelen számú kérésük nyomán június hó 25-ik napján d. e. 9 órára tárgyalás tűzetik ki azon czélból, hogy érdekelt felek meghallgatása után hivatalból ki nyomoztassék, hogy a tagosítás elrendelésének feltételei megvannak-e?

Ezen tárgyalásra, a rettegi összes birtokosok oly hozzáadással idéztetnek megjelenni, hogy a kérelem egyik példányát ezen kir. törvényszéknél megtekinthetik, és hogy a tárgyaláson megnem jelenő felek úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba bele egyeznek.

A deési kir. törvényszéknek 1881. ápril 9-én tartott üléséből.

Keul József,
elnök.

Hosszu L. Béla,
jegyző..

Hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegyében Oláh-Péntek községben, Háromszékmegye, Karathnai Bodó Anna, Albert és Zsigmond közös tulajdonát képező, s az ottani 16. sz. tjkönyvben lévő összes fekvőség u. m.: az épületes lakjóság 7 hold, ehez tartozó regale joggal, 60 hold szántó, kaszáló és erdőséggel, ugyszintén az ottani 217. számú tjkönyvből a közlegelőből aránylagos illetménnyel egyetemben, Háromszékmegye tktk. árvaszékének 583.—1881. számú engedélyezése folytán örökáron szabadkézből

ELADATIK.

Értekezhetni lehet: Cseh Ignáczné Bodó Annával Al-Csernátonban.

2—3

NIK FERENCZ

RAKTÁRON TART S JUTÁNYOS ÁRON AJANL MINDENNEMÜ

épület anyagot,
FÁT, DESZKÁT,

kitünő minőségű

téglát, hidraul meszet, portland cementet,

továbbá ajánlja dusan felszerelt

VAS-, FÜSZER-, FESTÉK-, NORINBERGI- és ANYAGARU

RAKTÁRÁT,

Szállítmányi- és bizományi üzletét.

DEÉSEN.

2—3

Nyomatott „Demeter és Kiss” gyorsajtóján Deesen.

DENGELEG és IKLÓD

községben és határain 70 hold kiterjedésű és azon levő gazdasági-épületekkel ellátott birtok; hozzátartozó itálárulási joggal és az országut mellett levő korcsmával együtt,

1882. évi ápril hó 24-től

kezdődőleg 3. esetleg 6 évre

BÉRBE KIADÓ.

Értekezhetni eziránt tulajdonos. Csiky Gerővel Deésen, Nagy-Királyuteza 148. szám.

3—3